

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Vuosikertomus 2021

Hyväksytty hallituksessa 16.2.2022

1. YLEISTÄ

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry - Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf perustettiin Helsingissä 20.6.2006 eläkeläisten valtakunnallisen edunvalvonnan vahvistamiseksi. Perustajajärjestöt Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kansallinen senioriliitto ry, Kristillinen Eläkeliitto ry ja Svenska pensionärsförbundet rf muodostavat liiton jäsenkunnan. Yhdistysrekisteriin EETU merkittiin 3.10.2006.

EETUn jäsenjärjestöillä oli toimintavuoden alussa jäsenyhdistyksissään henkilöjäseniä yhteensä 248 537 sekä 1 168 paikallisyhdistystä ja 78 alueyhdistystä. Jäsenyhteisöjen yhdistysverkosto kattaa koko Suomen, mukaan lukien Ahvenanmaan.

Yhdistyksen tarkoitus kuvataan säännöissä seuraavasti:

2 §

Järjestö toimii valtakunnallisten eläkeläisjärjestöjen yhteenliittymänä eläkeläisten ja ikäihmisten taloudellisten ja sosiaalisten etuuksien ja oikeuksien parantamiseksi.

3 §

Tarkoituksena toteuttamiseksi järjestö

- a) toimii eläkettä saavien edunvalvojana*
- b) tekee esityksiä ja aloitteita sekä antaa asiantuntijalausuntoja poliittisille päättäjille ja viranomaisille*
- c) pitää yhteyttä vanhus- ja eläkeasioiden neuvottelukuntaan ja muihin eläke- ja sosiaalialan sidosryhmiin*
- d) seuraa Euroopan Unionin sosiaali- ja eläkepoliittisia linjauksia*
- e) edustaa jäsenjärjestöjään yhteisesti sovitussa asioissa*
- f) harjoittaa julkaisu- ja toimintaa sekä järjestää kokouksia ja seminaareja kulloinkin ajankohtaisista edunvalvontakysymyksistä*
- g) toimii eläkkeellä olevien yhteiskunnallisen arvostuksen kohottamiseksi ja kansalaissovun edistämiseksi*
- h) hoitaa muut yhdistyslain ja näiden sääntöjen määräämät tehtävät*

EETU on vakiinnuttanut asemansa keskeisten eläkeläisjärjestöjen yhteenliittymänä valtakunnallisessa vaikuttamistyössä ja edunvalvonnassa. Sillä on laajat sidosryhmäsuhteet, se on mukana monissa verkostoissa ja sitä kuullaan lainsäädännön ja muun normiston valmistelussa.

2. HALLINTO JA KOKOUKSET

EETU ry:n puheenjohtajajärjestö vaihtuu vuosittain viiden jäsenliiton kesken. Yhdistyksen taloudenhoidosta ja kirjanpidosta vastaa pysyväsvastuulla Kristillinen Eläkeliitto ry.

Toimintavuonna 2021 puheenjohtajajärjestönä toimi Eläkeläiset ry ja varapuheenjohtajana Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry. EETUn puheenjohtajana toimi Eläkeläiset ry:n puheenjohtaja Martti Korhonen ja

21.9.2021 alkaen Matti Huutola. Hallituksen sihteerinä toimi Eläkeläiset ry:n toiminnanjohtaja Jan Koskimies.

Sääntömääräiset kokoukset

Kevätkokous pidettiin 19.5.2021 etäkokouksena ja syyskokous 26.11.2021 Kelassa (Nordenskiöldinkatu 12, Helsinki).

Hallitus

Hallitus piti toimintavuoden aikana neljä varsinaista kokousta sekä vuoden 2022 hallituksen järjestäytymiskokouksen syyskokouksen jälkeen 26.11.2021.

Hallituksen kokoonpano:

Martti Korhonen, puheenjohtaja (22.9. saakka) (Eläkeläiset ry)

Matti Huutola, puheenjohtaja (22.9. alkaen) (Eläkeläiset ry)

Simo Paassilta, varapuheenjohtaja ja Timo Kokko (Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry)

Raimo Ikonen ja Anssi Kemppi (Eläkeliitto ry)

Anneli Taina ja Matti Niiranen (31.7. saakka), Maarit Kuikka (1.8. alkaen) (Kansallinen senioriliitto ry)

Leea Hiltunen ja Päivi Kyyrö (Kristillinen Eläkeliitto ry)

Ole Norrback ja Berit Dahlin (Svenska pensionärsförbundet rf)

Jan Koskimies, sihteeri (Eläkeläiset ry)

Työvaliokunta

Hallituksen työvaliokunnan muodostivat jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajat. Työvaliokunnan puheenjohtajana ja sihteerinä toimi Jan Koskimies.

Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Lisäksi pidettiin vapaamuotoisesti kesäkokous ja joululounas. Työvaliokuntaa työllistivät erilaiset edunvalvonnan kysymykset, kannanotot ja lausunnot sekä tilaisuuksien ja kokousten valmistelu. Olennainen osa työvaliokunnan työtä oli sähköpostitse sekä etäyhteyksillä käyty asioiden valmistelu ja käsittely.

Neuvottelukunta

Neuvottelukunnan muodostivat Eero Lankia (Eläkeliitto), Kalevi Kivistö (Eläkeläiset), Pirkko Lahti (Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL), Aila Harjanne (Kansallinen senioriliitto), Seppo Piitulainen (Kristillinen Eläkeliitto) ja Pehr Löv (Svenska pensionärsförbundet).

3. TAPAHTUMAT JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Toimintavuotta 2021 leimasi koronapandemia ja sen vaikutus toimintaan. Edellisenä vuonna käyttöön otetut etäyhteydet vakiintuivat osaksi EETUn työskentelyä. Vuoden keskeisimmät tapahtumat olivat kuntavaaleissa ja aluevaaleissa vaikuttaminen ja Eläkeläisparlamentti. EETUn hallitus ja sen jäsenet osallistuivat myös aktiivisesti keskusteluun STEAn kanssa Veikkauksen ja kansalaisjärjestöjen rahoituksen tulevaisuudesta. Yhdistys antoi useita lausuntoja ja kannanottoja.

15.4.2021 EETUn ja Työeläkevakuuttajat TELAn yhteinen webinaari, aiheina eläkkeiden rahoituksen kestävyys, suomalaisten luottamus eläkejärjestelmään, sekä Eläkeliiton Eläkkeeltä töihin -hanke. EETUa edustivat Martti Korhonen, Simo Paassilta ja Anneli Taina. Tilaisuuteen osallistui yleisöä kaikista EETU-järjestöistä, yhteensä n. 200 henkilöä.

12.5.2021 EETUn kuntavaalipaneeli eduskuntapuolueiden edustajille. Koronaepidemian vuoksi tilaisuus jouduttiin siirtämään myöhempään ajankohtaan ja muutettiin verkkolähetykseksi ilman paikalla olevaa yleisöä. Paneelin juonsi toimittaja Jussi Kärki. Paneelista julkaistiin artikkeleita

EETUn jäsenliittojen lehdissä. Suoraa lähetystä seurasi netin välityksellä 106 henkilöä ja tilaisuuden tallenne oli katsottavissa EETUn sivuilla.

17.11.2021 EETU ry järjesti perinteisen Eläkeläisparlamentin 17.11.2021. Parlamenttiin osallistui edustajia kaikista jäsenliitoista, paikan päällä yhteensä noin 50 henkilöä ja lisäksi netin välityksellä 385 seuraajaa.

Eläkeläisparlamentissa sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen piti videoidun puheenvuoron aiheesta ”Mitä hallitus tekee eläkeläisten toimeentulon parantamiseksi?”. Eläkeyhtiö Varman toimitusjohtaja Risto Murto alusti koronan vaikutuksesta työeläkevakuuttamiseen ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n toimitusjohtaja Suvi-Anne Siimes sukupolvien välisestä solidaarisuudesta ja eläkejärjestelmän pitkäaikaisesta kehittämisestä.

Eläkeläisparlamentissa keskusteltiin myös eläkeläisten alueellisen vaikuttamistyön tehostamisesta aluehallintouudistuksen jälkeen. Keskustelun pohjana toimi EETUn alueellisten yhteistyöelinten jäsenille suunnattu webropol-kysely ja sen tulokset.

Sidosryhmäyhteistyö

EETUn hallitus tapasi vuonna 2021 sidosryhmien edustajia mm. kevät- ja syyskokousten yhteydessä.

19.5.2021 Eläketurvakeskus ETK (kevätkokouksen yhteydessä), alustajana ETK:n ennustelaskentayksikön päällikön Heikki Tikanmäen aiheesta Sukupolvinäkökulmia eläkkeiden kehitykseen.

26.11.2021 Kansaneläkelaitos KELA (syyskokouksen yhteydessä). Tilaisuudessa kuultiin ajankohtaiset KELAn asiantuntijoiden pitämät alustukset: Mia Helle aiheesta ajankohtaista Kelasta ja osaamiskeskuksen päällikkö Heli Hänninen aiheesta perhe-eläkeuudistus.

4. EETU RY:N EDUSTAJAT ERI TOIMIELIMISSÄ

EETU ry:llä oli vuonna 2021 edustajia erilaisissa asiantuntijaelimissä ja toimikunnissa seuraavasti:

Kelan neuvottelukunta:

Ole Norrback, Svenska Pensionärsförbundet (toimikausi 1.7.2020–30.6.2023).

Kelan eläkefoorumi

Eläkefoorumi toimii Kelan sidosryhmä- ja asiantuntijaelimenä eläkeasioiden sisällöllisessä ja strategisessa kehittämistyössä. Toimintakausi on 1.1.2020–31.12.2021.

Edustajat eläkefoorumissa jäsenjärjestöistä:

Jäsen Timo Kokko, Eläkkeensaajien Keskusliitto, varajäsen Anssi Kemppi, Eläkeliitto

Jäsen Matti Niiranen (1.8. jälkeen Maarit Kuikka), Kansallinen senioriliitto, varajäsen Jan Koskimies, Eläkeläiset

EETUn jäsenjärjestöjen lisäksi on neuvottelukunnassa edustus seuraavilla tahoilla:

Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, Eläketurvakeskus, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Yrittäjät, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Akava ry, Työeläkevakuuttajat TELA sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

VM Yhteispalvelujen neuvottelukunta:

Anssi Kemppi, Eläkeliitto

Varalla Berit Dahlin, Svenska pensionärsförbundet

Ikääntyneiden asumisen yhteistyöryhmä:

Sauli Rouhinen, Eläkeläiset ry

Trafin PRM YTE:n kansallinen seurantaryhmä (Rautatiehenkilöliikenteen esteettömyyttä koskevan sääntelyn kehittäminen):

Kiki Pesola, Eläkeliitto

Vanhustyön Keskusliiton korjausneuvonnan neuvottelukunta:

Matti Niiranen, Kansallinen senioriliitto

Varalla Anssi Kemppi, Eläkeliitto

Ikäihmisten liikunnan kansallisen toimenpideohjelman ja Voimaa vanhuuteen -ohjelman ohjausryhmä:

Erkki Partanen, Eläkkeensaajien Keskusliitto

Varalla Eva Rönkkö, Eläkeläiset

Selkokeskuksen neuvottelukunta

Tiina Rajala, Eläkeläiset

Varalla Päivi Kyyrö, Kristillinen Eläkeliitto

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, Eläkkeensaajien neuvottelukunta:

Martti Korhonen, EETU ry:n puheenjohtaja 2021, Eläkeläiset ry

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta (SAMU)

Timo Kokko, Eläkkeensaajien Keskusliitto 1.1.2018 – 31.12.2022.

EETUlla oli myös muita merkittäviä sidosryhmäyhteyksiä ja edustuksia joko suoraan tai jäsenjärjestöjensä kautta, esimerkiksi:

Sosiaali- ja terveysministeriö, Vanhus- ja eläkeläisasioiden neuvottelukunta

Martti Korhonen, puheenjohtaja (Eläkeläiset ry)

Kelan OmaKanta-palvelujen asiakasraati**Valtion ravitsemusneuvottelukunta, Vireyttä seniorivuosiin -hankkeen ohjausryhmä**

Matti Huutola, Eläkeläiset ry

5. LAUSUNNOT JA KANNANOTOT

Tammikuussa hyväksyttiin EETU:n kuntavaalitavoitteet ”Hyvinvoiva kunta on ikäystävällinen”. EETU painotti muun muassa, että kuntien kannattaa satsata ikääntyneiden hyvinvointiin, osallisuuteen ja ikäystävälliseen asumiseen. Teemoja pidettiin esillä kevään 2021 ajan sekä vaalien jälkeen. Kuntavaaliteesit julkaistiin jäsenliittojen lehdissä ja muussa viestinnässä.

Marraskuussa hyväksyttiin EETUn aluevaalitavoitteet. EETU korosti alueellisten vanhusneuvostojen vaikutusmahdollisuuksia ja edustavuutta. Sote-palveluiden on oltava riittäviä ja ne on tuotava lähelle. Tarvitaan myös riittävää palveluohjausta ja digitaalisten palveluiden tukea.

EETU ry:n tärkein vuosittainen kannanotto on lausunto valtion talousarvioon, joka toimitettiin eduskuntaryhmille sähköisesti budjettiriihen alla 7.9. Koronan vuoksi peruuntuneen luovutustilaisuuden sijaan pyydettiin eduskuntaryhmiltä lisäksi 6.10. kirjalliset kommentit EETUn esityksiin, joiden pohjalta laadittiin artikkeleita EETU-jäsenliittojen lehtiin.

EETU ry vaati talousarviokannanotossaan pienten eläkkeiden korottamista sekä laajaa eläkeläisköyhyyden torjuntaohjelmaa. Vanhuspalveluiden riittävä henkilökunnan määrä on varmistettava riittävällä ja ennakoivalla hoivahenkilöstön koulutuksella, sekä palkkojen ja työolojen houkuttelevuudella. Verotukseen on saatava oikeudenmukaisuutta säätämällä kotitalousvähennyksen rinnalle kotitalousavustus, joka vastaisi perusteiltaan ja määrältään kotitalousvähennystä. Ilmastotoimissa on otettava ikääntyneet huomioon muun muassa satsaamalla joukkoliikenteeseen sekä kotien korjausavustuksiin. EETU ilmaisi myös huolensa kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksistä Veikkauksen tuottojen pienentyessä ja järjestöjen rahoitusmallin muutoksissa.

EETU ry antoi toimintavuonna 2021 yhteensä 13 lausuntoa ja kannanottoa:

- 29.1.2021 Kannanotto: Turvallisuuteen erityishuomio kuntavaaleissa, vaalien siirtämiseen varauduttava
- 1.2.2021 Hyvinvoiva kunta on ikäystävällinen - EETU ry:n kuntavaalitavoitteet 2021
- 4.3.2021 Tiedote: Eläkeläisköyhyys on edelleen todellinen ongelma
- 4.3.2021 Lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esitykseen HE 241/2020 hyvinvointialueiden perustamisesta
- 8.3.2021 Tiedote: Kuntavaalien siirto vastuullinen ratkaisu
- 26.4.2021 Lausunto valtiovarainministeriölle arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi
- 31.5.2021 Lausunto hallituksen esityksestä HE 82/2021 eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta
- 27.8.2021 Lausunto hallituksen esityksestä laiksi sosiaalihoitolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta
- 27.8.2021 Lausunto: Kuluttajansuojan Omnibus-direktiivin täytäntöönpano sekä puhelin- ja kotimyyntisääntelyn tiukentaminen
- 7.9.2021 Kannanotto budjettiriiheen 2022
- 8.10.2021 Kannanotto valtion talousarvioon 2022: Ikääntyneiden toimeentulo ja vaikuttamismahdollisuudet turvattava
- 24.11.2021 Lausunto postilain muuttamisesta
- 29.11.2021 EETU ry:n aluevaalitavoitteet

6. VIESTINTÄ

EETU ry:n viestintää hoidetaan pääasiassa yhdistyksen kotisivun www.eetury.fi sekä Facebook-sivun välityksellä. Niiden ylläpito on kulloisenkin puheenjohtajajärjestön vastuulla. Mahdollisuuksien mukaan tiedotteita lähetetään myös STT-jakelulla ja suoraan toimittajille.

EETU ry:n tapahtumista, kannanotoista ja lausunnoista tiedotetaan myös suoraan kunkin jäsenliiton harkinnan mukaan niiden omissa viestintäkanavissa.

7. TALOUS

Järjestön taloudenhoitajana toimi Kristillisen Eläkeliiton toiminnanjohtaja Päivi Kyyrö ja kirjanpidon hoiti Tilipalvelu Sari Lampinen.

Järjestöllä on pankkitili Helsingin Op Pankki Oyj:ssä. Järjestön tulot koostuivat jäsenmaksuista. Kokousten ja tapahtumien kuluista osa katettiin EETUn ja osa jäsenjärjestöjen varoista. Puheenjohtajajärjestö vastasi pienistä hallintokuluista.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 1118,22 euroa.